No. 198. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 22 Augustus.

Frankrijk.

PARIJS, den 19den Augustus.

De *Moniteur* behelst eene ordonnantie wegens de publiekmaking van een handels- en vriendschaps-tractaat tusschen Frankrijk en Bolivia.

— De heer *Martin*, du Nord, is van zijn' kortstondigen uitstap naar Engeland en Belgie teruggekeerd en heeft de portefeuille van zijn departement weder aanvaard.

— De heer *Thiers* wordt binnen weinige dagen in de hoofdstad terugverwacht.

— De spaansche gezant, *de Campuzano*, wiens onverwacht vertrek tot een aantal gissingen had aanleiding gegeven, is mede te Parijs teruggekomen.

— De ongunstiger tijdingen sedert de laatste dagen uit Spanje ontvangen, doen op nieuw er van spreken, dat men voor het oogenblik er van afgezien heeft om aan de ontbinding van de kamer te denken; daarentegen wordt verhaald, dat men bepaald tot het besluit is gekomen eener nieuwe promotie van pairs, die uit een vijftiental personen zou bestaan, waarvan elf gekozen uit de kamer van afgevaardigden. Aan het hoofd van de lijst zouden komen 's Konings aide-de-camps *Durosnel* en *Delort*, de luitenant generaal *Lamin* en de generaal *Merlin*, voorts de heeren *de Schonen*, president-generaal van het hof der rekeningen, *Berenger*, raadsheer bij het hof van cassatie, enz.

— De opening van den spoorweg naar St. Germain is op Zondag den 27sten dezer bepaald.

— Omtrent de expeditie van Constantine loopen de gevoelens zeer uiteen. Terwijl sommigen verzekeren, dat, ten gevolge van de jongste vijandelijke houding van *Achmet*-bei voor Guelma, de toebereidselen voor den togt bespoedigd zijn, vermeenen anderen, dat de generaal *Damremont* steeds pogingen in 't werk stelt, om met *Achmet* tot een vergelijk te komen, op den voet zooals zulks met *Abd-el-Kader* getroffen is; deze lieden zijn intusschen bevreesd, dat het aanbieden hield de onderhandelingen verslag [illegible] tot de geschikte tijd voor de expeditie verstreken is. Inmiddels doet een groot getal officieren, op het oorlogsbureau steeds aanzoeken, om aan den togt te mogen deelnemen. Den generaal *de Rigny* zou men een bevel bij de expeditie geweigerd hebben, waarop hij aanzoek moet hebben gedaan, om slechts als eenvoudig staf-officier den togt te mogen bijwonen. Naar men uit Bona schrijft, zijn aldaar in het laatst der vorige maand, op de korvetten *Egeria*, *la Fortune*, *la Marne* en *la Caravane*, nog 2000 man van het 47ste regiment van linie aangebragt; er waren thans omtrent 9000 man bijeen. De generaal *Damremont* had zich met eenige andere generaals naar Guelma begeven.

— Men wil, dat tot het aanstaand vertrek van de *Jupiter* en de *Santo Petri* naar het oostelijke gedeelte van de Middellandsche zee last gegeven is, op het berigt dat *Mehemed*-Ali, in weerwil van de vertoogen van Engeland en Frankrijk, dit jaar zijne vloot had uitgerust en zee doen bouwen. Met beide genoemde schepen zal de statie in den Levant uit 3 linieschepen, 3 brikken en eene korvet bestaan.

— Een onzer morgenbladen spreekt van geruchten bij welonderrigte lieden en omloop omtrent eene meer algemeene beweging in het rijk der beide Sicilien, en dat zich zelfs onder de troepen sporen van onwil hadden geopenbaard. Wanneer de zaken van ernstigen aard in Napels worden, meent men, dat zij weder tot eene interventie van de zijde van Oostenrijk zullen leiden.

— Ziehier de reeks van telegraphische berigten, omtrent Spanje sedert eergisteren door het gouvernement bekend gemaakt.

» Narbonne, 15 Augustus.

» De generaal *Oraa* was van Penaroija op Valencia teruggekomen, van waar hij den 9den vertrokken was, om Chiva aan te vallen, alwaar zich *Sanz* en *Tallada* bevonden, die de huertas van Valencia en Castellon op contributie hadden gesteld. Deze benden hem niet afgewacht hebbende, zoo heeft *Oraa* zich op Segorbia gerigt, om haar te verhinderen zich met haar konvooi bij den pretendent te voegen.

» Den 4den onderschepten de karlisten, op den regter oever van den Ebro, de gemeenschap van Tortosa met de zee. Zij hebben het fort Las [illegible] genomen en belegerden Mora, in het gezigt van [illegible], bij [illegible] de baron *de Meer* zich zoude voegen.

» De [illegible] van [illegible]schappen door de centrale junta bevolen, is te Barcelona [illegible].

» Bajonne, 15 Augustus.

» Men schrijft uit Saragossa van den 11den, dat *Espartero* den 9den van Daroca naar Madrid is vertrokken met twaalf bataillons; dat *Buerens* van hetzelfde punt naar Teruel is vertrokken, en dat *Oraa* zich in de omstreken van Valencia ophoudt, werwaarts de hoofdmagt van de insurgenten is vertrokken.

» Bajonne, 15 Augustus, des avonds.

» De karlisten waren den 11den op 3 uren afstands van Madrid. De verdediging van de stad was georganiseerd geworden, en *Espartero*, in allerijl ontboden, was den 12den met 10,000 man te Guadalasara aangekomen.

» Bordeaux, 15 Augustus.

» In de brieven heden uit Saragossa ontvangen, wordt niets aangaande den pretendent gezegd. *Espartero*, na de noodige beschikkingen tegen hem te hebben gemaakt om de operatien voort te zetten, is met eenige bataillons naar Madrid op marsch gegaan.

» De kolonne onder bevel van den brigadier *Aspiroz* uit Madrid getrokken, heeft zich te Guadarama met de afdeeling van *Vigo* vereenigd, om op Segovia af te gaan.

» Bordeaux, 16 Augustus.

» De karlistische expeditie, die Madrid tot op 3 uren genaderd was, is teruggetrokken op de Fonda de la Trinidad, waar zij den 12den stond. *Vigo* door eene brigade versterkt, bezette dienzelfden dag las Noras, den weg van Guadarama en het Escuriaal dekkende. In den avond van den 12den was de voorhoede van *Espartero* te Madrid binnengerukt, alwaar onder de militie de grootste geestdrift heerschte, zijnde dezelve bereid om gezamenlijk tegen den pretendent op te trekken; de komst van *Espartero* had deze nationale beweging noodeloos gemaakt. De vijand zou nu tot het uiterste vervolgd worden.

» De pretendent was te Chiva, en *Oraa* door de divisie van *Buerens* versterkt, rukte tegen hem op.

» Bajonne, 16 Augustus.

» *Madrid den 12den.* — Een nieuw alarm heeft gisteren plaats gehad, ten gevolge van een gevecht zonder noodlottig gevolg, tusschen de karlistische voorposten en de troepen van den generaal *Vigo* te Torreladones (5 uren van Madrid). Het schijnt dat de vijand bepaaldelijk zijne positien van gisteren heeft ontruimd. *Espartero* is in persoon dezen morgen aangekomen. De hoofdmagt zijner troepen zal zich dezen avond te Alcala de Henares bevinden. Madrid is rustig en de nationale garde legt veel ijver aan den dag.

» Marseille, 17 Augustus.

» Den 6den was het garnizoen van Valencia onder de wapenen ten gevolge van de tegenwoordigheid der insurgenten onder *Sanz*. De generaal *Oraa* te Castellon vernomen hebbende, hoe het met de stad Valencia gelegen was, vertrok naar Murviedro, gereed om op Chiva te trekken, waar de afdeelingen van *Sanz*, *Forcadel* en *Tallada* hem afwachten.

» Men zeide dat don *Carlos* zich te Villareal bevond.

» De *Eglé* was op de reede van Valencia.

» Deze berigten zijn gisteren door de stoomboot *la Mediterranée* aangebragt, die den 20sten naar de havens van Spanje en Malaga zal terug varen.

» Narbonne, 18 Augustus.

» *Perpignan, den 17den.* — Den 12den geloofde men te Valencia, dat de pretendent, die zich den 10den te Mirambel bevond, op het berigt van de inneming van Segovia, naar Madrid was opgetrokken.

» *Oraa* was den 11den te Segorbia, naar Teruel marcherende.

» In het hospitaal van Valencia lagen 1200 soldaten van de koningin. »

Tot beter verstand van den toestand en de positien der beide partijen, laten wij hier volgen hetgeen het *Journal des Débats* gisteren daaromtrent uiteenzettede:

» Er bestaat op dit oogenblik weinig reden van ongerustheid voor de zekerheid van Madrid. De troepen van de Koningin zijn in staat om den vijand in toom te houden.

» De opperbevelhebber van het Noorderleger, *Espartero*, is te Alcala d'Henares, op een dagmarsch van de hoofdstad, in staat om de wegen van Soria, Valencia, Aranda, van den Duero en van Segovia te dekken, daartoe des noodig een deel van zijne magt detacherende.

» De kapitein-generaal van Oud-Kastilie, *Mendez-Vigo*, en de brigadier *Alcana* houden de engten van Guadarama, tusschen Segovia en Madrid bezet. Zij zijn versterkt geworden door de troepen van Santander en van St. Sebastiaan gelange, [illegible] Burgos aangekomen.

» De kolonel *Aspiroz*, uit Madrid met het gering [illegible]

die het garnizoen uitmaakten, getrokken, heeft zich op den weg van Segovia met *Mendez-Vigo* vereenigd.

» De goede geest en de geestdrift der nationale militie van Madrid vergunnen, om aan haar de bewaking der hoofdstad toe te vertrouwen en om over al de linietroepen, voor eene aanvallende beweging op Segovia, te beschikken, waarvan men de karlisten die het voornemen hebben, om er zich te handhaven en zich zelfs verschanst hebben, zal trachten te verjagen.

» De opperbevelhebber van het leger van het centrum, *Oraa*, door de afdeeling van *Buerens* versterkt, wederstaat de nieuwe overheeringen der karlisten in het gewest van Valencia; hij kan bovendien in geval van nood over den weg van Cuenca Madrid naderen.

» *Puig-Samper*, die de provincie Cuenca bezet hield, is met zijne brigade naar Madrid ontboden.

» *Escalera*, opperbevelhebber ad interim van het Noorderleger, houdt zich te Miranda aan den Ebro op, den karlistischen generaal *Uranga* observerende.

» De brigadier *Hyerbe*, die de Tarragona bevel voert, is naar Vortosa afgedaald, waar hij den Ebro is overgetrokken, om de karlisten aan de benedenzijde dier rivier tegen te houden en hun zoo mogelijk het beleg van Mora te doen opbreken.

» De kapitein-generaal van Katalonie, baron *de Meer*, is insgelijks den Ebro genaderd, om de bewegingen van den karlistischen generaal *Urbistendo* en van den monnik *Tristany* in het oog te houden, welke tijdens het verblijf van don *Carlos* te Cantavieja, het gebergte van Berga hadden verlaten.

» Men ziet, dat de constitutionelen van alle zijden tegenstand bieden, en dat, zoo deze onderscheidene korpsen al geen voordeel hebben behaald, de vijand ten minste hun geen nadeel heeft kunnen toebrengen.

» Nemen wij thans een overzigt van de karlistische bewegingen:

» De expeditie van *Zariategui* houdt, zoo als men weet, sedert tien dagen de stad en den alcazar van Segovia bezet, met voornemen om er zich te verdedigen. Dit zoude de eerste maal zijn, dat de karlisten zich in eene belangrijke stad durfden handhaven en er de overmagt trotseren, waarover het constitutionele leger, om het beleg er voor te slaan, beschikken kan.

» *Cabrera* overheert op nieuw de provincie Valencia; hij heeft zelfs de kleine stad Grao, zijnde de poort van Valencia, aangevallen.

» *Llangostero* manoeuvreert op den Beneden-Ebro en belegert Mora. Hij schijnt bovendien belast, om de lossingen van wapenen en munitien te ontvangen, die uit de Sardinische havens op Amposta, aan de monden van den Ebro, worden aangevoerd.

» *Quilez* is met een vrij aanmerkelijk korps van Cantavieja in Kastilie getrokken, trachtende zich met de expeditie van Segovia te vereenigen. Men gelooft zelfs, dat deze vereeniging reeds heeft plaats gehad, ten minste, dat de beide korpsen reeds in gemeenschap staan, en in staat zijn om elkander onderlingen steun te leenen.

» Eindelijk heeft de karlistische junta van Kastilie, met twee of drie bataillons door *Zariategui* achtergelaten, zich te San Leonardo, welke oud adellijk kasteel zij heeft doen versterken, in het midden van het gebergte tusschen Burgos en Soria, geinstalleerd. Van daar beheerscht die junta het land tusschen den Ebro en den Duero. Zij heeft reeds een groot getal rekruten geworven. Geen enkele constitutionele afdeeling heeft haar in hare werkzaamheden nu sedert twintig dagen, komen verontrusten. Wanneer deze vestiging eener nieuwe zetelplaats voor de verspreiding van den opstand op een zoo moeijelijk terrein gelegen, uitbreiding bekomt, zullen de reeds talrijk bestaande moeijelijkheden op eene hoogst noodlottige wijs nog vermeerderd worden.

» Men weet niet regt, waar zich de pretendent ophoudt. Sommigen zeggen dat hij zich bij *Cabrera* bevindt, anderen bij *Quilez*. Volgens eene andere lezing zou hij het kasteel van Cantavieja niet verlaten hebben, den voortgang zijner troepen in Kastilie afwachtende, om zich daar te vertoonen. Men gelooft zelfs dat hij Segovia wil behouden, om er zich als koning te installeren.

» Men ziet, dat het karlismus den kring van den oorlog meer en meer uitbreidt. Het beyond zich aan de Pyreneën; het is den Ebro overgegaan, vervolgens den Duero en thans is hetzelve gevestigd over eene uitgestrektheid van 25 à 30 uren rondom Madrid.

» Maar dit nieuw gevaar schijnt geestdrift te hebben geschonken aan den openbaren geest en de lijdelijkheid der Kastillanen te hebben opgewekt. Dit heeft gedurig plaats, zoodra de karlisten drijbende geworden. Dan ontwikkelen de constitutionelen eene veerkracht en onopenen hulpbronnen, die men niet dacht dat zij bezaten. Maar deze opvolging van onverwachte gebeurtenissen doet den oorlog in het oneindige voortduren, en brengt Spanje te gronde. Men behoorde er een einde aan te maken, door eene groote inspanning van manschappen en geld, door eene grootmoedige opoffering en Spanje zou gered zijn. Wij hebben laatstelijk aangetoond, dat het stilks nog kan, wanneer het dat wil met geheele toewijding aan de zaak en met een vast besluit."

— De dagbladen en bijzondere tijdingen uit Madrid gaan tot den 12den. Zij bevestigen over het geheel de gebeurtenissen door de telegraphische depeches in het kort medegedeeld, doch behelzen tevens een aantal niet onbelangrijke bijzonderheden. Uit een der dagbladen onder anderen blijkt, dat het Spaansch gouvernement reeds drie of vier dagen voor het innemen van Segovia door die stedelijke regering dringend om bijstand van troepen was aangezocht, men had dezelve toegezegd, maar ook niets meer gedaan. Volgens eene briefwisseling van *el Castellano* zou Segovia gedurende twee uren aan plundering zijn prijs gegeven, doch hetzelfde blad voegt er tevens bij, dat men hulde moest doen aan het gedrag en den gematigden geest van den karlistischen bevelhebber *Zariategui*.

— Gelijk uit de depeches blijkt, zijn de karlisten sedert de bezetting van Segovia, tot in de omstreken van Madrid voortgedrongen. Den 11den heeft daarop een gevecht van weinig beduidenis tusschen de karlisten en de troepen van den generaal van Oud-Kastilie, *Mendez-Vigo*, plaats gehad; ten gevolge daarvan zijn de karlisten van Rozas op Torreladones teruggetrokken. Rozas is een punt waar de groote wegen van Madrid op Segovia, naar St. Ildephonse, en van Madrid naar het Escuriaal elkander ontmoeten. Torreladones is een weinig noordelijker op de eerste van gezegde wegen, doch zeer nabij de hoofdstad gelegen.

In weerwil van den staat van beleg lieten de oppositiebladen te Madrid zich in een' hevigen toon tegen het bewind uit. In de cortes van den 9den had eene levendige woordenwisseling plaats, tusschen den heer *Arguelles* en den eersten minister *Calatrava*, waarbij de laatste het bewind en de koningin zocht te verdedigen, van onder vreemden invloed te staan, en de onbeschaamdheid had van te durven staande houden, dat de koningin voor de gebeurtenissen van la Granja, voor de herstelling der constitutie van 1812 zou geweest zijn.

De kolonne van *Mendez-Vigo* is in den avond van den 11den nabij het Pardo te Madrid aangekomen. Den volgenden dag is zij daarop te Rosas met de karlisten in gevecht geraakt. In den namiddag van den 12den is *Espartero* te Madrid aangekomen, en een uur later trok zijne kavallerie, omtrent 800 à 1000 man sterk, de stad binnen. De kavallerie van de Madridsche nationale garde die met *Mendez-Vigo* uitgetrokken was, is daarop in de stad teruggekeerd. Te gelijkertijd vernam men, dat de karlisten, op het berigt van de nadering van *Espartero*, van Segovia waren afgetrokken, den weg naar Alava inslaande. Hunne kavallerie had eene demonstratie op de Venta de la Trinidad gedaan, ten einde de infanterie den tijd te geven, om met de bagage en den buit ongehinderd af te trekken. Men dacht dat het oogmerk der karlisten eigenlijk zijn zou, om op Guadarrama te trekken.

Van den anderen kant hebben de bewegingen der karlisten in het koningrijk Valencia de aandacht weder plotselijk tot zich getrokken. De benden van *Sanz* en *Forcadell* hebben ten getale van 5 à 6000 man den 4den onverwacht de stad Valencia ernstig bedreigd en in den omtrek een aantal aanzienlijke personen die zich baadden, gevangen genomen. De nationale garde van Valencia heeft zich ter verdediging bereid getoond, terwijl van het engelsch fregat *Barham* ruim 100 schoten op de karlisten gelost werden. Door de beweging der karlisten aan de zijde van Valencia is *Oraa* genoodzaakt geweest uit den omtrek van Cantavieja af te trekken, zoodat don *Carlos* zich op dat punt, waar de christinos eenige dagen hoop hadden hem in te sluiten, genoegzaam niet bevindt. Waar don *Carlos* zich in persoon bevindt blijft nog onzeker. Het vermelde in de telegraphische depeche hierboven omtrent Chiva was, is blijkbaar onnaauwkeurig, wordende daardoor ontwijfelbaar de benden van *Sanz* en *Forcadell* bedoeld.

— Mora aan den Ebro wordt steeds sterk door de karlisten benaauwd, maar houdt tot nog toe dapper vol.

— Uit Bayonne schrijft men van den 15den, dat er te Bilbao eene beweging ten voordeele van don *Carlos* had plaats gehad, en dat *Uranga* in Navarre op het punt was Penarrada te nemen.

— Ofschoon er heden in de binnenlandsche fondsen weinig omging, was er in den koers toch eenige rijzing merkbaar. De meeste speculatie loopt echter over de industriele aandeelen. De spaansche Ardoins waren door de jongste tijdingen uit Spanje gedrukt. De Belgische fondsen rezen van 330 tot 335, op het berigt in den *Constitutionnel*, dat een gouvernements-commissaris derwaarts zou worden gezonden, en de schout bij-nacht *Machau* deszelfs pogingen met zijne scheepsmagt zou ondersteunen. De fondsen waren heden (19 *Aug.*) genoteerd: 5 pCt. 110,90; 3 pCt. 79,50; Nap. rent. 97,15; Sp. Ardoin 21⅛; Passive 4⅛; Rom. L. 101⅞.

Duitschland.

Frankfort, den 18den Augustus.

HH. MM. de koning en koningin van Hanover zijn den 5den dezer te Karlsbad aangekomen; dadelijk bij hunne komst hebben de onderscheidene zich aldaar bevindende diplomaten hunne opwachting bij Hoogstdezelven gemaakt. HH. MM. zouden na een verblijf van omstreeks drie weken naar Hanover terugkeeren.

— Alhier is uit Petersburg aangekomen de russische staatsraad de heer *von Narischkin*.

— HH. MM. de keizer en keizerin van Oostenrijk worden tegen het einde der maand in hunne hoofdstad teruggewacht. Vorst *Metternich* zou den 13den Königswart verlaten, om zich over Ischel insgelijks naar Weenen te begeven.

— Bij koninklijk bevelschrift is op Sardinie de lijfdienst van de vasallen der grondeigenaren afgeschaft geworden.

— Uit Rome schrijft men van den 5den dezer:

» Wij leven in de onzekerheid, of de cholera zich hier bevindt of niet. De geneesheeren zijn het daaromtrent niet eens, en de regering verklaart de stad voor gezond. Intusschen zijn er, op bevel van den Paus, verscheidene groote gebouwen en afdeelingen in de hospitalen tot ziekenhuizen ingerigt en met al het noodige voorzien. In de straten worden des avonds de Madonabeel-

den en de omliggende huizen fraai geïllumineerd, tot dank aan de H. Maagd voor de bescherming der stad. Morgen zal er eene groote processie worden gehouden, waarbij de Paus zelve zal medegaan, om den Hemel te smeeken, de ziekte nog af te wenden. Aan alle ambtenaren, zoo geestelijke als wereldlijke, is, op verlies van hunne posten verboden, de stad te verlaten. Dit verbod geldt ook de geneesheeren, chirurgijns, apothekers en ordesgeestelijken."

— In een bijzonderen brief uit Palermo treft men een allerzomberst tafereel aan van den staat, waarin die stad gedurende den laatsten tijd verkeerd heeft. Die brief houdt het volgende in:

« Nergens heeft de cholera, gelijk hier, dergelijke verwoestingen aangerigt, en om zich hiervan een begrip te maken, moet men weten, dat in dien korten tijd, want er zijn slechts zes weken verloopen, bijna : elf en twintig duizend menschen, alzoo een zesde gedeelte der bevolking, uit ons midden verdwenen zijn. Den handel werden deszelfs schoonste, krachtigste steunpilaren, den Staat deszelfs trouwste, ijverigste dienaren, der wetenschappen hare uitmuntendste sieraden ontrukt! Wie zou het echter gelooven, dat, terwijl onze stad zich in de grootste jammer en ellende bevond, er tevens gruweldaden gepleegd werden, welke alle menschelijk begrip te boven gaan. Ons gepeupel trachtte de onbeschaafdste volkeren van Afrika te overtreffen, ja, het zij in de jaarboeken der geschiedenis aangeteekend, dat in de 19de eeuw in een Christelijk europeesch land, menschenvleesch gegeten werd. Kinderen werden levend doorregen en gebraden, vrouwen en meisjes zag men aan de afschuwelijkste mishandelingen prijs gegeven, en hare afgesneden borsten werden aan de honden toegeworpen, wanneer zich geene andere liefhebbers daarvoor opdeden! Daarnaar kan het overige beoordeeld worden; men kan bij dit schriktooneel niet langer vertoeven, en mijne hand siddert nog bij deze pijnlijke herinnering. Dank zij der Voorzienigheid, dank der snelle hulp, die ons door versterking van troepen uit Napels toegezonden werd, de storm heeft zich van ons verwijderd, wij genieten thans wederom eene volmaakte rust. In plaats der moorddolk kwam het zwaard der geregtigheid, waaronder zich dagelijks een vrij aanzienlijk getal koppen buigen moet. Zij ontvangen hun verdiend loon."

De jongste berigten uit Palermo, tot den 4, luiden ook met der daad gunstiger. Het was aldaar rustig, en er vielen dagelijks nog slechts 10 à 15 personen. Daarentegen waren de berigten die men te Napels uit andere oorden van Sicilie ontving, minder gunstig. Althans wordt van den 5den uit die stad gemeld, dat den vorigen avond ook aan het tweede regiment Zwitsers bevel was gegeven om zich voor het vertrek gereed te houden, ten einde het reeds vroeger naar Sicilie gezonden eerste regement te volgen. En in eenen regtstreeks uit Messina ontvangen brief van den 31sten Julij leest men: « Nadat men hier van de gebeurtenissen van Palermo naauwkeuriger berigt heeft ontvangen, is de vrees merkelijk toegenomen, hoewel zich hier nog geene sporen van de ziekte geopenbaard hebben. Te Syracuse en Catania is dezelve uitgebarsten. De tijdingen uit eerstgenoemde plaats zijn zeer onrustbarend. Het volk heeft het bestuur uit handen verbroken, de overheden verjaagd of van kant gemaakt, de stad ... op de vlugt gedreven, en alle de vestingwerken ... die hetzelve nog op dit oogenblik bezet houdt. ... naar Syracuse is voor alle schepen, die van Palermo, Napels, Genua komen, gesloten, alleen die, welke van Malta komen, worden vrijelijk toegelaten, hetgeen zeer verdacht is, en tot allerlei gissingen aanleiding geeft. Het is te hopen dat door de regering te Napels maatregelen zal kunnen genomen worden, om aan dit alles een spoedig einde te maken."

— Volgens de jongste berigten uit Konstantinopel, die evenwel nog niet verder dan den 26 loopen, was men thans aldaar van meening dat van het naar den Archipel vertrokken smaldeel, bestemd was om de bewegingen van *Mehemed*-Ali en *Ibrahim*-Pacha, op hunnen kruistogt in de grieksche wateren, na te gaan. — Men zeide dat in de turksche hoofdstad een nieuw van de regering onafhankelijk dagblad in het fransch geschreven, zou worden uitgegeven. — Men hoorde te Konstantinopel nog steeds over nieuwe bankroeten klagen, alsmede over zeerooverijen in den Archipel. — De pest heerschte te Salonika op eene ontzettende wijze.

Nederlanden.

... , den 21sten Augustus.

Door Z. M. zijn de majoors *Bas*, *Tichlers*, *Boullenger Duyches* en *Hoek* uit hunne respective betrekkingen bij de mobiele schutterijen, eervol ontslagen en vervangen geworden door den kapitein *Bödegraven*, den luitenant-kolonel *Weyland*, den majoor *von Jeetze*, en de kapiteins *Akersloot*, *van Houten* en *Weber*.

— Bij Koninklijk besluit is eene ampliatie daargesteld, op de instructie der districts-commissarissen in de provincie Zeeland, vastgesteld bij Hoogstdeszelfs besluit van 21 Junij 1825, N°. 101, volgens welke ampliatie deze ambtenaren voortaan, in plaats van eenmaal, tweemaal in ieder jaar, al de gemeenten van hun district zullen moeten bezoeken, en van den uitslag dier tournées aan den gouverneur verslag zullen moeten doen.

— Daar er twijfel gerezen was, of iemand, die wegens zijne benoeming tot ontvanger der belastingen, zijn verblijf van elders heeft moeten overbrengen, daardoor moet geacht worden deszelfs qualiteit als lid van den stedelijken raad in zijne vorige woonplaats te hebben verloren, heeft Z. M. verklaard dat, ofschoon vroeger is bediening of bedieningen of commissien van wege den Koning opgedragen, in art. 44 van het reglement van bestuur der steden bedoeld, moeten beschouwd worden zoodanige, welke door Z. M. herroepen of ingetrokken kunnen worden; waaronder mitsdien ook de post van ontvanger der belastingen behoort, nogtans, daar art. 44, vergeleken met art. 109 van het reglement voor het lidmaatschap van den Raad, de eenige of voorname huisvesting in de stad vordert, aan welk vereischte de verplaatsing als ontvanger der belastingen niet toelaat te voldoen, de in dezen bedoelde ontvanger geacht moet worden buiten het bezit te zijn geraakt van een der vereischten in de leden van het stedelijk bestuur; dat hij echter zijn politiek domicilie zijner vorige woonplaats behoudt, zoo lang hij niet, door het uitdrukkelijk overbrengen van hetzelve, of door het elders uitoefenen van politieke regten, getoond heeft daarvan afstand te willen doen.

— Uit Middelburg wordt van den 18den dezer gemeld:

» Gisteren namiddag om één ure is Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, vergezeld van den generaal-majoor der genie *van Hooff* en Hoogstdeszelfs adjudant, den kapitein ter zee *van den Bosch*, met het koninklijke stoomjagt *de Leeuw*, voor Vlissingen aangekomen, zich dadelijk naar Breskens begevende, alwaar Hoogstdezelve het nieuwe fort en verdere werken in oogenschouw heeft genomen.

» Zijne Exc. de staatsraad gouverneur dezer provincie en de generaal-majoor opperbevelhebber der troepen in Zeeland, *Schuurman*, met deszelfs adjudant, benevens de kolonel *Lucas*, kommandant der flotille op de Schelde, en de kolonel *Ninaber*, directeur der derde directie van fortificatien, zijn terstond naar Breskens vertrokken, om Z. K. H. te begroeten.

» Wij vernemen, dat Z. K. H. des namiddags naar Ellewoutsdijk en Bath is vertrokken, met voornemen om van daar Neuzen en Vlissingen te bezoeken, en vervolgens, met de op heden van Hellevoetsluis herwaarts gekomene Rijks-stoombooten *Cerberus* en *Phoenix*, een zeetogtje te ondernemen."

— Te 's Gravenhage zijn aangekomen en aan het hotel *de Bellevue* afgestapt, Z. H. de Prins van *Chimay* en de hertog *d'Osuna*.

— Den 17den hebben te Utrecht in het *Hotel der Nederlanden* nachtverblijf gehouden Z. H. de erfprins van Hessen, reizende onder den naam van graaf *van Wiesenau*, benevens H. K. H. de erfgroothertogin. Na eenige merkwaardigheden in die stad te hebben bezigtigd, hebben Hoogstdezelven den volgenden dag de reis naar Cleef voortgezet.

— De thermometer van *Farenheit* stond aan het stads-waterkantoor te Amsterdam: den 17. Augustus, des middags ten 12 ure, 79 graden, des namiddags ten 4 ure 82 gr. — Den 18den des voormiddags 10 ure, 74 gr., des voorm. 11 ure, 76 gr. — Den 19den des voormiddags 10 ure, 73 gr., des voormidd. ten 11 ure, 75 gr., des midd. ten 12 ure 76 gr.

— Uit Utrecht wordt gemeld dat aldaar sedert eenige dagen verschillende geruchten liepen omtrent mishandelingen aan een jongeling te Amersfoort aangedaan. Thans zegt een berigt uit laatstgenoemde stad van den 16den dezer, deswege het volgende:

» Op daartoe gedane aanklagte, is in de vorige week alhier een geregtelijk onderzoek aangevangen ter zake van voortdurende zware mishandeling en opsluiting van een jongen, omstreeks 16 jaren oud, welke bij zijnen voogd inwoonde. Vele gruwzame geruchten zijn deswege in omloop, waaraan men slechts gedeeltelijk geloof mag hechten, en men zal het aangevangen onderzoek moeten afwachten om de plaats gehad hebbende omstandigheden met eenige zekerheid te leeren kennen. Dit is zeker, dat het kind eene akelige levenswijze heeft ondergaan, en verblijf is andere huisvesting te hebben verkregen. Intusschen is de aandacht van het publiek op deze zaak bijzonder gevestigd hetwelk de reden is, dat gepasseerden Zaturdag, bij gelegenheid dat een onderzoek aan het huis der beklaagden door de geregtelijke beambten geschiedde, een menigte nieuwsgierigen zich daarheen hebben begeven, om iets te dier zake te vernemen. Als toen werden scherpe berispingen tegen de beschuldigden geuit, doch de politie handhaafde de orde, en het was slechts een beschonkene, die tot de door de politie afgezette plaats wilde doordringen; zijnde eenigen tijd daarna de menigte geregeld huiswaarts gekeerd.

» Gisteren avond is eene vrouw op de straat door eenige lieden van de mindere klasse mishandeld geworden, uit hoofde zij beschuldigd wordt mede deel te hebben genomen aan de mishandeling van opgemeld kind, en sulks voor geld te hebben verrigt. — De daarin betrokkene personen durven zich niet op de straat te begeven, uit vrees dergelijke behandeling te zullen ondergaan."

— Men schrijft uit Winschoten van den 14den dezer:

» Te Veendam heeft eergisteren, terwijl een vuurwerkmaker in zijne woning bezig was een aantal zwermen te maken, door het onvoorzigtig in de nabijheid plaatsen van vuur, het kruid vuur gevat en eene vrij hevige uitbarsting veroorzaakt, waarbij die vuurwerkmaker deerlijk het aangezigt en de handen heeft gebrand. Het huis is merkelijk beschadigd, doch de ontstane brand is spoedig gebluscht."

— Gedurende de afgeloopen maand Julij zijn door het kanaal van Voorne 217 schepen gevaren, te weten 140 te Hellevoetsluis binnengekomen en 77 uitgeloopen.

Vorst en Vorstin *Leopold* zijn vrijdag avond uit Luik te Laeken teruggekeerd.

— De heer *Tscheffkine*, adjudant van Z. M. den keizer van Rusland en generaal-majoor der genie, heeft dezer dagen, door verscheidene russische ingenieurs vergezeld, de voornaamste industriële etablissementen te Brussel bezocht.

De fonds-notering ter Antwerpsche beurs van Zaturdag was: Belg. 101⅞, ⅝; O. Met. 101⅛; Sp. Ardoin 19⅝, ⅛; Diff. 7, Nap. renten 91¼; B. Tanolière 57; Sicil. 91½; Rom. L. 100⅝. id dito Certif. te Antw. 97½; Braz. 85⅞.

De Londensche bladen tot den 19den dezer behelzen geen staatkundig nieuws van aanbelang.

Den 17den heeft H. M. de Koningin een luisterrijk diner gegeven, waarbij onder anderen het korps diplomatiek tegenwoordig was. — De koningin-weduwe is van hare ongesteldheid weder nagenoeg hersteld. Hoogstdezelve zal waarschijnlijk dezer dagen een togtje naar het eiland Whigt doen.

Het parlement zal niet voor de maand November bijeenkomen. De parlements-verkiezingen in Ierland zijn voor vier vijfde gedeelte in den hervormingsgezinden geest uitgevallen.

Voor Gravesend is den 17den de stoomboot *Medway* afgebrand. Er bevonden zich omtrent 150 personen aan boord, die meerendeels in zee zijn gesprongen; eenigen echter worden vermist.

— Ter Londensche beurs van Vrijdag den 18den waren genoteerd: 3 pCt. gec. 91¾; gered. 92½; Ned. W. S. 5 pCt. 100⅛; 2 pCt. 53⅝; Spanje 20; Coup. Nov. 38; Uitgest. 7⅜; Port. 3 pCt. 25⅛ d°. nieuwe 39; Bras. 84; Col. 24¾; Wissel op Amst. 12, 3, m. 24¾.

Ruslands Handel.

In den loop van het jaar 1835 heeft de omzetting op de zoogenaamde kermissen of groote jaarmarkten, op de plaatsen in het uitgestrekte Russische rijk, die daarvoor bestemd zijn, eene algemeene uitbreiding bekomen. Vergeleken met het jaar 1834 heeft de waarde der koopgoederen op de jaarmarkt van Niegni-Novogorod aangebragt in 1835, 2,117,285 roebels meer bedragen; op die te Kharkoff bedroeg ditzelfde excedent 3,543,035 roebels; te Korsonne 373,787 roebels. De verkoop heeft in het jaar 1836 meer bedragen: te Niegni-Novogorod, 9,272,345 roebels; te Kharkoff, 9,225,320; te Taganrog, 343,545; te Tamboff, 90,970 en te Irbit 1,137,127. De invoer van suiker heeft in het vorig jaar 1836 te Petersburg bedragen 22,700 tonnen; terwijl in dit bezige opgegeven wordt dat de invoer van hetzelfde product in de havens van andere landen geweest is, als volgt: Amsterdam, 36,586; Genua en Livorno, 18,125; in de fransche havens 75,600; in Engeland 210,462 tonnen. De invoer van koffij had te Petersburg in 1836 bedragen 4,080; te Amsterdam, 16,849; te Antwerpen, 13,150; te Genua en Livorno, 3,578; in de fransche havens 17,600; in Engeland 16,151 tonnen. De ingevoerde artikelen, waarvoor gedurende 1836 te Riga de regten betaald waren, hebben bedragen 13,890,139 roebels 79 c. Onder deze som komt de ruwe suiker voor, voor 4,231,456; het zout voor 1,125,388; ruwe katoen voor 262,688; gesponnen idem voor 474,460. De waarde van den gezamenlijken uitvoer, waarvoor de regten betaald waren, heeft bedragen 43,725,684 roebels; hieronder het lijnzaad voor 8,731,763 r., de hennip voor 7,601,126 r., het hout voor 3,588,203 r.: onbereid leder voor 394,908. In 1835 had de invoer bedragen 13,710,224, 53 c., en de uitvoer 30,204,991 r. 56 c.; zoodat het jaar 1836 eene aanzienlijke vermeerdering opgeleverd heeft. De houthandel is in de laatste jaren in Rusland zeer toegenomen. In 1833 werd van dit artikel uitgevoerd, voor 7,069,278 r.; in 1834, voor 8,859,393 r.; in 1835, voor 9,151,035 r. Rusland heeft bovendien in 1835 uitgevoerd voor 3,098,037 r. potasch; voor 484,174 r. teer, en voor 40,576 r. meubelen, enz. Van deze onderscheidene artikelen ontving Engeland voor 4,695,303 r. hout en 303,753 r. potasch, Pruissen voor 2,134,736 r. hout en 799,216 r. potasch; Holland voor 765,536 r. hout en 761,540 r. potasch; Frankrijk voor 331,419 r. hout en 263,437 r. potasch. Vooral op de kusten der Zwarte Zee hebben de ontginningen groote voordeelen opgeleverd. Ismail en Reni voeren hout uit naar Spanje en Italie; en Cherson en Odessa, welker omstreken zelve van houtgewas ontbloot zijn, ontvangen het door den Dnieper en den Bug uit de gouvernementen van Tschernigoff en Kiew. De handel in potasch is afgenomen door de weedasch- of souda-fabrieken in Engeland en Frankrijk opgerigt. In het vorig jaar is te Schuya, in het gouvernement Wladimir, eene jaarmarkt aangelegd, die belooft zeer bezocht te worden. Reeds de tweede maal dat zij plaats had, werd er voor 7 millioen r. koopwaren aangebragt en daarvan voor 4½ millioen verkocht. Behalve kooplieden uit Moskau, kwamen er ook Armeniërs van Tiflis en Mozdok, die over hunnen inslag meer tevreden waren dan zij het te Niegni-Novogorod waren gewoon.

Natuurlijke IJskelder in den zomer.

In het reisverhaal van den hertog *van Ragusa*, onlangs over zijne togten door Hongarije, Zuid-Rusland, Europisch en Aziatisch Turkije, te Parijs, in het licht verschenen, vindt men het volgend merkwaardig verschijnsel vermeld: » Bij het dorp Gerrengegrund, een uur van Neusohl, heeft eene, thans niet meer bearbeide, met water gevulde kopermijn, de eigenschap, dat zij het water in het voorjaar doet bevriezen, terwijl het in de maand October weder ontdooit. Ter verklaring hiervan kan het volgende strekken. Vlak voor den naar het zuidwesten gelegen mijningang, ligt eene hoogte van vroeger aldaar uit den mijn opgestapelde kleine steenen. Deze steenen onderling maar los te zamen hangende, zoo dringen des winters regen en sneeuw in den mijngang, en vullen dien met water. Maar dewijl in het voorjaar, door de meerdere kracht van de zon, de in de bovengemelde steenmassa zich bevindende vochtigheid wegtrekt of verdampt, en deze verdamping de warmte tevens aan de omgelegen voorwerpen beneemt, zoo daalt de warmtegraad onder in de mijn spoedig tot beneden het vriespunt. Naar dezelfde beginselen gebruikt men in het Oosten vaten van poreusen steen, om het water te verkoelen; en de los zamenhangende steenen doen hier dezelfde werking, als daar de poreuse of sponsachtige vaten. Aangezien nu de hoogte van den berg, kan ook de hitte geen andere werking dan verdamping te weeg brengen, waardoor de verkoeling beneden des te grooter is. Naar dit voorbeeld schijnt het bewezen, dat men in alle klimaten, zich ijs in het groot kan verschaffen.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.